

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра іноземних мов

СИЛАБУС

дисципліни

«Іноземна мова для академічних та наукових цілей»

для здобувачів третього рівня (PhD) вищої освіти

Для всіх галузей знань

Для всіх спеціальностей

Лектор і викладач практичних занять:

Голівер Надія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов.

E-mail: nadiyaholiver@knu.edu.com

Контактний телефон: (+38) 097 501 5945.

Кафедра іноземних мов знаходиться у корпусі № 1 КНУ (Кривий Ріг,
вул. В. Матусевича, 11), ауд. 530.

Завідувач кафедри: **Голівер Надія Олексіївна** – доцент, завідувач
кафедри іноземних мов, кандидат педагогічних наук.

Робочий телефон: (+38) 056 409 0649 (кафедри іноземних мов).

АНОТАЦІЯ

В умовах сучасного глобалізованого світу, основними ознаками якого є інформація і комунікація, володіння однією або двома іноземними мовами стало невід'ємним складником підготовки фахівців вищої кваліфікації. Нові інформаційні технології, які надають можливість пошуку необхідної для написання дисертації наукової інформації у світовій мережі Інтернет, потребують від науковців не тільки вдосконалення мовленнєвих навичок (говоріння, читання, аудіювання, письма), а й здатності швидко та якісно переробляти великі обсяги інформації за фахом, адекватно перекладати необхідний мовний матеріал на рідну мову і навпаки, а також стисло викладати його зміст у формі статті, реферату, анотації або резюме.

Отже, зміст навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних та наукових цілей» має визначатися комунікативними та пізнавальними потребами майбутніх науковців.

Об'єктом вивчення є іноземна мова професійно-орієнтованого наукового спрямування на основі соціально- політичних, загальнонаукових та фахових текстів за спеціальністю аспіранта в усній та письмовій формах, способи їх перекладу, методи обробки інформації тексту за фахом (анотування й реферування), особливості професійної комунікації іноземною мовою з питань наукового дослідження.

Предмет вивчення - система іноземної мови (фонетика, орфографія, лексика, граматики), види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо).

1. Кваліфікаційні вимоги до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі.

Згідно з Національною рамкою кваліфікацій, науковець такого рівня має набути здатність до критичного аналізу прочитаної іншомовної літератури, спілкування в діалоговому режимі іноземними мовами з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та професійної діяльності, а також оприлюднення іноземними мовами результатів дослідження у рецензованих національних або міжнародних виданнях.

Практичне володіння іноземною мовою у рамках вивчення навчальної дисципліни передбачає набуття компетентності у різних видах мовленнєвої комунікації, які дають можливість:

- читати оригінальну наукову літературу на іноземній мові зі спеціальності;
- оформляти здобуту з іншомовних джерел інформацію у вигляді наукової статті, перекладу, реферату, резюме;
- робити повідомлення і доповіді іноземною мовою на теми, пов'язані з науковою роботою аспіранта (здобувача);
- здійснювати професійну комунікацію на теми, пов'язані зі спеціальністю.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Всі галузі знань Всі спеціальності	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1	1
РГР – 0		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1,2	1,2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 5,25	Третій рівень (доктор філософії) вищої освіти	Лекції	
		-	-
		Практичні	
		96 год.	24 год.
		Самостійна робота	
		84 год.	148 год.
		Індивідуальні завдання	
		-	8 год.
		Форма контролю:	
		Залік /екзамен	

Примітки.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $96/84 = 53/47 \%$

для заочної форми навчання – $24/156 = 13/87 \%$

2. Місце дисципліни в структурі освітньої програми

Пререквізитами дисципліни: Дисципліна «Іноземна мова для академічних та наукових цілей» були «Іноземна мова», «Ділова іноземна мова».

Постреквізити дисципліни: Знання тем дисципліни «Іноземна мова для академічних та наукових цілей» використовуються при вивченні дисциплін, таких як «Іноземна мова для наукової комунікації» та багато інших.

3. Перелік планованих результатів навчання, співвіднесених з планованими результатами освоєння освітньо-професійної програми

Метою навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних та наукових цілей» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі є досягнення такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечує необхідну для науковця комунікативну самостійність у сферах професійного, академічного й ситуативно-побутового спілкування в усній та письмовій формах. Завдання навчальної дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови, набутих в обсязі вузівської програми, та їх активізації для здійснення науково-дослідної діяльності.

3.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі повинні:

знати:

- систему мови та правила її функціонування у процесі наукової іншомовної комунікації;
- основи сучасного наукового дискурсу та особливості наукової іноземної мови, яка вивчається, на сучасному етапі;
- особливості основних правил ділового мовленнєвого етикету мови, яка вивчається;
- правила оформлення та написання наукових професійно-орієнтованих робіт;
- правила усного та письмового представлення результатів наукової та професійної діяльності;
- основи реферування, анотування та перекладу неадаптованої науково-популярної та професійно-орієнтованої літератури;
- сталі словосполучення, що найбільш широко застосовуються при діловому листуванні, веденні ділової документації та у науковій літературі;
- структуру і різновиди текстів;

Отримати за результатами опанування дисципліни наступні компетентності:

- розуміти розгорнуте мовлення на абстрактні і складні теми при можливості уточнення окремих деталей;
- розуміти і брати участь у складних групових діалогах, дебатах;
- розуміти технічну інформацію, інструкції тощо;
- розуміти детально складні тексти, реферувати тексти на суспільну, академічну і професійну тематику, читати складну кореспонденцію частково зі словником;
- вільно використовувати широкий лексичний запас, детально розуміти мовлення на абстрактні і складні теми з можливістю уточнення деталей, брати участь у складних інтеракціях, інтерв'ю, аргументувати свої позиції;
- правильно передавати інформацію з чіткими детальними описами виконання дії, узагальнювати і підсумовувати інформацію;
- володіти навичками аргументування та переконання співбесідника;
- писати інформативні повідомлення на професійні та наукові теми, виражати свої думки чітко і точно, дотримуючись функціонально-стилістичних правил;
- орієнтуватися в інформаційній та творчій діяльності у різних сферах ділового та наукового партнерства, сумісній виробничій та науково-пошуковій діяльності.

4. Структура та тематичний план дисципліни

Структура залікових модулів та розподіл часу на їх засвоєння

№ теми	Назва та склад змістового модуля	Розподіл часу, год.												
		Денна форма						Заочна форма						
		Загальний	Аудиторний	Види роботи				Загальний	Аудиторний	Види роботи				
				Лекції	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальне завдання			Лекції	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ЗМ 1.1. Теоретичні основи англомовної технічної термінології														
Тема 1	Англомовна академічна термінологія	20	12	-	12	10	-	20	3	-	3	19	1	
Тема 2	Особливості вживання перекладу модальних конструкцій в технічній літературі	22	11	-	11	9	-	22	2	-	2	20	1	
Тема 3	Особливості перекладу інфінітиву та інфінітивних конструкцій	24	12	-	12	8	-	24	4	-	4	22	1	
Тема 4	Герундій та герундіальні конструкції в технічних текстах	24	13	-	13	15	-	24	3	-	3	17	1	
Разом по Модулю 1		90	48	-	48	42	-	90	12	-	12	78	4	
ЗМ 1.2. "Science and Scientists"														
Тема 5	Дієприкметники та дієприкметникові звороти. Переклад та вживання в технічній літературі.	21	11	-	11	8	-	21	2	-	2	10	1	
Тема 6	Опрацювання тематичної лексики. Articles and their Usage.	23	12	-	12	13	-	23	2	-	2	14	1	
Тема 7	"Importance of science" Граматики: Expressing quantity	22	12	-	12	14	-	22	4	-	4	22	1	
Тема 8	"Scsence and Society" Граматики: System of Tenses. Sequense of Tenses.	24	13	-	13	7	-	24	6	-	6	24	1	
Разом по Модулю 2		90	48	-	48	42	-	90	12	-	12	70	4	
Разом		180	96	-	96	84	-	180	24	-	24	148	8	
Форма підсумкового контролю – екзамен														

5. Навчання видів мовленнєвої діяльності.

Аудіювання. Його завданням є формування навичок сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні вилучення 85 - 90 % інформації при темпі її пред'явлення 100 - 120 слів за хвилину.

Говоріння. Завдання - формування навичок соціальної комунікації у різних сферах життя (побутова, академічна, наукова, професійна), розвиток навичок мотивованого

монологічного і діалогічного мовлення при темпі висловлювань 200 - 250 слів на хвилину. Рівень навичок монологічного мовлення має забезпечувати можливість самостійно складати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

Наприкінці навчання здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі повинні мати сформовані навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії та спілкування в межах побутової тематики та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у закордонному відрядженні.

Читання. Завдання - подальший розвиток навичок комунікативного читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху: переглядового, пошукового (інформативного) і детального (вивчаючого).

Навички з переглядового читання мають забезпечувати вміння ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та у загальних рисах давати уявлення про його зміст. Інформативне читання передбачає формування вміння прослідкувати розвиток теми, загальної аргументації та здатність зрозуміти головні положення змісту. Навички детального читання відпрацьовуються на рівні повного і точного розуміння тексту.

Переклад. Усний і письмовий переклад з іноземної мови рідною може використовуватися як засіб опанування іноземної мови, прийом розвитку навичок і умінь читання та як ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу необхідно знати певні відомості про особливості мови і стилю, основні питання теорії і практики перекладу наукової і технічної літератури, а саме: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, способи компенсації змістових втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів, "фальшиві друзі перекладача" тощо.

Показником сформованості навичок і умінь перекладу слугують такі нормативи за одну академічну годину (45 хвилин): письмовий переклад (із словником) 2 000 - 2 500 др. знаків, для усного перекладу - 4 000-4 500 др. знаків оригінального тексту з фаху.

Анотування і реферування. Навчання способів анотування і реферування (рідною й іноземною мовами) має бути спрямоване на вироблення навичок і умінь оформлення отримуваної інформації. Анотування й реферування використовується також як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння таких теоретичних засад, як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату; види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат); основні проблеми контрастивної стилістики української та іноземної мов, зокрема стосовно наукового мовлення. Сформовані навички і вміння мають давати можливість складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження тощо.

Письмо. Під час підготовки до кандидатського іспиту доцільне виконання письмових завдань: лексичних і граматичних вправ, складання планів чи конспектів до прочитаного, виклад змісту прослуханого чи прочитаного у письмовому вигляді (в тому числі у формі анотацій і рефератів), написання доповідей і повідомлень; приватних та ділових листів, оформлення основних видів документації (заявок на участь у конференції, складання стислої тексту автобіографії тощо).

6. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Перелік питань для самостійного опрацювання

№ тем и	Назва теми	Питання для самостійного опрацювання	Обсяг годин		Форма звітності та термін здачі
			для денної форми навчання	для заочної форми навчання	
1	2	3	4	5	6
1	Англомовна академічна термінологія	Анотування тексту. Реферування, відповіді.	10	19	Виконати анотування власної статті
2	Особливості вживання перекладу модальних конструкцій в технічній літературі	Модальні конструкції з дієсловами can, must, have to, should, ought to та їх еквівалентами: be able to, be allowed to, be to	9	20	Виконати вправи. Підготувати презинтацію з використанням модальних конструкцій до конференції
3	Особливості перекладу інфінітиву та інфінітивних конструкцій	Конструкції з Complex Object, Complex Subject та їх застосування в технічних текстах.	8	22	Аналіз технічного тексту на предмет даних конструкцій
4	Герундій та герундіальні конструкції в технічних текстах	Виконання перекладів технічних текстів з герундіальними оборотами.	15	17	Виконання перекладу фахового тексту
5	Дієприкметники та дієприкметникові звороти. Переклад та вживання в технічній літературі.	Виконання перекладів технічних текстів з дієприкметниками та дієприкметниковими зворотами.	8	10	Виконання вправ №1-2, стор. 31-36
6	Опрацювання тематичної лексики. Articles and their Usage.	Виконання проектів з наукової тематики з використанням технічних терміносистем.	13	14	Виконати проект за напрямком спеціальності "My research"

7	“Importance of science” Граматика: Expressing quantity	Опрацювання висловів, які мають значення «велика кількість» a large amount of, a great deal of, a great variety of, a wide range of, abundant, myriads, plethora.	14	22	Виконня вправ №3-7, стор. 36-37
8	“Science and Society” Граматика: System of Tenses. Sequence of Tenses.	Опрацювання лексики з метою підготовки доповіді на дебатах: «Наука та суспільство».	7	24	Підготувати доповідь до дебатів “Science looks ahead”
	Всього		84	148	

7. Освітні технології та матеріально-технічне забезпечення

Практичне, активне володіння іноземними мовами в наш час стає однією з умов професійної компетентності фахівця.

Планування курсу «Іноземна мова для академічних та наукових цілей» починається з визначення вимог ринку праці, аналізу документів, що узагальнюють вимоги до змісту освіти та навчання та відображають соціальне замовлення на фахівця. Для фахівців немовного профілю ставляться конкретні вимоги щодо їх підготовки у вигляді системи знань, навичок та вмінь. Згідно виробничих функцій, виконуючи типові завдання діяльності, випускник вишу має володіти багатьма вміннями, серед яких: встановлення, підтримка та розвиток плідних ділових стосунків з організаціями та діловими партнерами як за допомогою технічних засобів зв'язку так і під час безпосереднього спілкування, вивчення можливостей співпраці з закордонними партнерами, ведення ділової бесіди з закордонними партнерами.

Кінцеві вимоги курсу передбачають відповідно до академічних та професійних потреб і контекстів такої компетентності: підтримати бесіди на загальні та професійні теми, реалізувати в ситуаціях усного спілкування всі основні комунікативні наміри (встановлення контакту, з'ясування точки зору, висловлення своєї оцінки, згода/незгода, спонукання/прохання, запит тощо); виступати із заздалегідь підготовленими повідомленнями, презентаціями в ситуаціях офіційного характеру, на конференціях, викладати інформацію логічно і чітко, говорити без спеціальної попередньої підготовки, вміти аргументувати свої мовленнєві дії; розуміти на слух повідомлення на професійні теми, розуміти суть та деталі інформації при її сприйнятті; опрацьовувати літературу за фахом, вміти працювати з довідковою літературою, а також цитувати першоджерела адекватно ситуації тощо. В курсі «Іноземна мова для академічних та професійних цілей» аспіранти навчаються не тільки сприймати і розуміти інформацію, передавати її, а й систематизувати отримані знання, виділяти головне, відхиляти другорядне, обґрунтовувати свої дії, що відповідає змісту їх професійної підготовки.

Вміння спілкуватися іноземною мовою у професійному контексті стає пріоритетним напрямком у сучасній вищій технічній освіті. Предметно-мовленнєве інтегроване навчання CLIL (Content and Language Integrated Learning) – дидактична методика, яка

дозволяє формувати у студентів лінгвістичні та комунікативні компетенції нерідною мовою в тому навчальному контексті, в якому у них відбувається формування та розвиток.

Реалізація компетентнісного підходу передбачає широке використання в навчальному процесі здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти традиційних освітніх технологій в поєднанні з активними та інтерактивними формами проведення занять. Питома вага занять, що проводяться в інтерактивних формах, складає не менше 80% аудиторних занять.

В рамках вивчення даної дисципліни використовуються:

- мультимедійні освітні технології: інтерактивні лекції (презентації) з використанням програми MS PowerPoint; перегляд відеороликів за окремими пунктами тем занять, використання електронних посібників;
- діалогові технології: проведення проблемних лекцій, організація групових дискусій, використання «мозкового штурму».

Навчальна база викладання дисципліни складається з аудиторій 530-541 корпусу № 1 (Кривий Ріг, вул. Віталія Матусевича, 11), які обладнано відповідним чином:

- ауд. 538 мультимедійна лабораторія оснащена Smart Board, проектором та 8 ПЕОМ. Базою даних для мультимедійної лабораторії є, створений нашими викладачами, пакет прикладних програм та навчальних модулів, що складається більш ніж 60 програмних продуктів. Діапазон їх достатньо широкий від тестувальних програм з елементами навчання до ігрових програм, які вимагають від аспірантів продуктивних дій.

Лабораторія забезпечує створення системи внутрішніх і зовнішніх умов успішного навчального процесу відповідно до міжнародного стандарту ISO 9000.

8. Політика і процедури

При вивченні дисципліни «Іноземна мова для академічних та професійних цілей» викладач повинен дотримуватись вимог Кодексу честі викладача (<http://www.knu.edu.ua/normatyvna-baza/kodeksy>), а здобувач вищої освіти – Кодексу честі студента (<http://www.knu.edu.ua/normatyvna-baza/kodeksy>). Крім того, прошу дотримуватися таких правил:

1. Не спізнюватися на заняття; перед початком заняття вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).
2. Не пропускати заняття без поважної причини, у разі відсутності прошу попередити та опрацювати матеріал самостійно.
3. Здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованої літератури.
4. Згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю.
5. Брати активну участь в навчальному процесі.
6. Бути терпимими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів, а також відкритими до конструктивної критики.
7. У процесі навчання дотримуватись принципів академічної доброчесності.

9. Порядок оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю і вимоги на заліку. Систематичний контроль є дієвою формою зміцнення знань, навичок і вмінь, важливим засобом управління процесом засвоєння навчального матеріалу.

Методи контролю: усний (усне опитування), письмовий (письмові роботи), тестовий, методи самоконтролю та самоперевірки.

Форми контролю: індивідуальна перевірка, фронтальна перевірка.

Форма підсумкового контролю: залік, екзамен.

Види контролю: поточний і підсумковий контроль.

Поточний і підсумковий контроль оцінювання навчання аспірантів здійснюється у таких напрямках:

- 1.Перевірка й оцінювання знань та умінь аспірантів під час практичних занять.
- 2.Тематична перевірка й оцінювання засвоєння певного фрагменту змісту освіти.
- 3.Перевірка :роботи з першоджерелами, виконання самостійної роботи.
- 4.Перевірка і оцінювання виконання індивідуального завдання.
- 5.Проведення поточного модульного контролю.
- 6.Проведення підсумкового контролю й оцінювання (залік).

Поточний контроль і оцінювання навчання аспірантів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння теоретичних знань, рівня сформованості компетентностей.

Поточний контроль здійснюється за такими критеріями:

- 1.Активність та результативність роботи аспіранта протягом навчання.
- 2.Якість виконання поточних завдань.
- 3.Виконання завдань для самостійного опрацювання.
- 4.Якість виконання письмових поточних контрольних робіт, усних відповідей на практичних та семінарських заняттях.

Структура індивідуальної навчально-дослідної роботи (реферату).

Індивідуальна навчально-дослідна робота (реферат) має містити такі елементи:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ.
4. Основна частина з 2 - 3 розділів (теоретичний, практичний, методичний).
5. Висновки.
6. Словник основних понять (100 термінів).
7. Список використаних джерел.
8. Додатки (за необхідністю).
9. Резюме іноземною мовою дослідження (2-3 сторінки).

Вимоги до оформлення роботи.

Індивідуальну навчально-дослідну роботу друкують на аркуші паперу формату А4 (міжрядковий інтервал - 1,5).

Абзацний виступ має бути однаковим по всій роботі і дорівнювати 5 знакам (1,25 - 1,3 см). Поля: ліве - 30 мм; праве - 10 мм; верхнє та нижнє - 20 мм. Шрифт Times New Roman. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті.

Для оцінювання знань студентів використовуються такі критерії:

- Оцінка "відмінно" ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, вміння використовувати набуті знання для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Відповіді на питання білету мають бути вірними та повними, оформлення відповідей - акуратним, логічним та послідовним. Припускаються незначні випадкові погрішності, які не надають суттєвого впливу на повноту та змістовність відповіді.

- Оцінка "добре" ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач. Оцінка "добре" ставиться за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно", при наявності незначних помилок. Оформлення виконаного завдання має бути охайним.

- Оцінка "задовільно" ставиться за часткове, неповне засвоєння програмного матеріалу та недостатнє вміння у розв'язанні практичних задач. Оцінка "задовільно" ставиться за умови, якщо завдання в основному виконане та мету завдання досягнуто, а студент у відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу з навчальної дисципліни.

Для поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії використовується модульно-рейтингова система, яка передбачає розподіл балів за виконання усіх запланованих видів робіт. Така система оцінювання виключає можливість суб'єктивного відношення викладача і орієнтує здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії на підрахунок своїх балів за конкретні види робіт.

Розподіл балів з дисципліни «Іноземна мова для академічних та професійних цілей»

Види робіт	Максимальна кількість балів
Денна	
Усне опитування	40
Виконання самостійної роботи (за весь конспект)	30
Захист практичних робіт (за всі роботи)	30
Разом за видами робіт	100
Заочна	
Усне опитування	40
Виконання самостійної роботи (за весь конспект)	10
Доповідь на задану тему (реферат)	20
Захист практичних робіт (за всі роботи)	30
Разом за видами робіт	100

Основою усного контролю слугує монологічна відповідь здобувача вищої освіти (у підсумковому контролі це більш повний, системний виклад) або бесіда, у якій викладач ставить запитання і чекає відповіді здобувача вищої освіти. Поточний контроль під час усного опитування попереднього матеріалу проводиться у декілька етапів згідно робочого плану навчальної дисципліни. Активна робота під час аудиторних занять також може оцінюватись викладачем певною кількістю додаткових балів. Ці бали можуть бути як

додатними (за правильні відповіді та належне засвоєння попереднього матеріалу), так і від'ємними (за неправильні або відсутні відповіді та знання з попереднього матеріалу).

Захист практичних робіт здобувачами вищої освіти денної і заочної форми навчання здійснюється шляхом усного опитування з одночасною перевіркою наданих у звіті даних.

100 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи отримує здобувач вищої освіти, який у встановлений термін правильно виконав всю роботу і вичерпно відповів на всі запитання викладача.

90 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи одержує здобувач вищої освіти, який у встановлений термін правильно виконав всю роботу, але під час захисту не дав правильні відповіді на деякі запитання викладача.

80 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи одержує здобувач вищої освіти, який правильно виконав всю роботу, вичерпно відповів на всі запитання викладача, але не вклався у встановлений навчальним графіком термін виконання та захисту.

70 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи одержує здобувач вищої освіти, який правильно виконав всю роботу, але не вклався у встановлений навчальним графіком термін виконання та захисту, під час захисту не дав правильні відповіді на деякі запитання викладача.

60 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи одержує здобувач вищої освіти, який виконав всю роботу, але з помилковими результатами, під час захисту правильно відповів на запитання викладача, але не вклався у встановлений навчальним графіком термін виконання та захисту.

50 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи отримує здобувач вищої освіти, який виконав всю роботу, але з помилковими результатами, не зміг правильно відповісти на запитання викладача і не вклався у встановлений навчальним графіком термін виконання та захисту.

40 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі роботи, але не правильно, не вклався у встановлений навчальним графіком термін виконання та захисту і не зміг правильно відповісти на запитання викладача.

0-30 % від максимальної кількості балів за даний вид роботи отримує здобувач вищої освіти, який не виконав всі практичні роботи до початку наступного семестру. Він повинен прослухати курс повторно.

Доповідь на задану тему (реферат) оцінюється у 20 балів, якщо:

- відзначається актуальність та практична значущість теми реферату;
- у роботі здійснено ґрунтовний аналіз аспектів проблеми, досліджень і публікацій;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на прикладі діяльності конкретного центру зайнятості;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичний характер;

– роботу оформлено з дотриманням встановлених правил у встановлений термін згідно робочого плану навчальної дисципліни.

Реферат оформляють у відповідності до вимог стандартів до текстових документів та пояснювальних записок. Робота може виконуватися у писаному чи друкованому вигляді (у форматі Word, або іншому текстовому редакторі).

9. Порядок визначення підсумкової оцінки за семестр

Для денної форми навчання в кінці семестру викладач розраховує сумарний бал здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії за семестр і виставляє оцінку.

Здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії ознайомлюється з сумарним балом. Якщо здобувача вищої освіти задовольняє отриманий бал, він виставляється у залікову відомість. Якщо здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії не задовольняє сумарний бал, він має право на складання заліку з дисципліни у встановлений викладачем день під час залікового тижня. За результатом підсумкового контролю оцінка може бути збільшена або залишена без зміни.

Набрана сума балів переводиться в національну шкалу та в шкалу за системою ECTS у такий спосіб

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За бальною шкалою викладача
A	Відмінно (зараховано) *	90-100
B	Дуже добре (зараховано) *	80-89
C	Добре (зараховано) *	71-79
D	Задовільно (зараховано) *	61-70
E	Достатньої (зараховано) *	50-60
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання (не зараховано)*	30-49
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом (не зараховано) *	0-29

Для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії заочної форми навчання складання заліку є обов'язковим.

Загальна оцінка знань здійснюється під час заліку усно, шляхом відповідей на три поставлені на вибір викладача питання з переліку залікових питань даного курсу. Всі питання стосуються різних тем курсу.

В разі, якщо здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії неправильно відповідає на запитання одразу (це питання вважається основними), викладач задає додаткове питання по тій же темі курсу.

Оцінку «зараховано» (A) одержує здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який вірно та вичерпно відповів на три основні питання викладача.

Оцінку «зараховано» (B) одержує здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який вірно та вичерпно відповів на два основні питання викладача, не зміг вірно відповісти на одне основне питання, та замість нього вірно відповів на додаткове питання викладача.

Оцінку «зараховано» (C) одержує здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який вірно та вичерпно відповів на одне основне питання викладача, не зміг вірно

відповісти на два основних питання, та замість них вірно відповів на два додаткові питання викладача.

Оцінку «зараховано» (D) одержує здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії який не зміг вірно відповісти на три основних питання, та замість них вірно відповів на три додаткові питання викладача.

Оцінку «зараховано» (E) одержує здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який не зміг вірно відповісти на три основних та одне додаткове питання, вірно відповів лише два додаткові питання викладача.

Здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який не вірно відповів на три основних та два додаткових питання викладача, відповівши вірно лише на одне додаткове питання, одержує оцінку «не зараховано» (FX) з наступною Perezдачею предмета.

Здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії, який не зміг вірно відповісти на жодне з трьох основних та трьох додаткових питань отримує оцінку «не зараховано» (F) і повинен прослухати повторний курс.

10. Література для вивчення дисципліни

Навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни

Навчальними текстами і літературою для читання може слугувати оригінальна монографічна і періодична, а також художньо-публіцистична література. Рекомендується використовувати збірники оригінальних статей, підготовлених кафедрами іноземних мов.

Підбір матеріалу для читання з фаху слід здійснювати спільно і за участю профілюючих кафедр, наукових керівників. Рекомендована література іноземними мовами повинна бути не лише навчальним матеріалом, але й мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.

Загальний обсяг літератури за повний курс навчання повинен складати 300 сторінок (обсяг однієї сторінки прирівнюється 2 500 друкованих знаків).

Рекомендована література

10.1. Література з англійської мови.

1. Голівер Н.О., Костюк С.С., Куц М.О. Англійська мова для інженерів-електриків: навчальний посібник/ - Кривий Ріг: Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2017. – 147
2. Ільченко О.М. Англійська для науковців. - К.: Наукова думка, 2010.- 288 с.
3. Тучина Н. В. A Way to Success / Н. В. Тучина, И. В. Жарковская, Н. А. Зайцева. - Х.: Фолио, 2014. - 416 с.
4. Куропаткин Я. Б. Читайте английские научные тексты / Я. Б. Куропаткин. - М. : Высшая школа, 2011. - 156 с.

5. Успенская Н. В. Как писать по-английски научные статьи, рецензии рефераты / Н. В. Успенская, Т. Н. Михельсон. - СПб. : Специальная литература, 2012. - 168 с.
6. David Bonavi. Technical English. Pearson Longman, 2018.
7. Ковалева Е.И., Рахманова И.И., Трахтенберг И.А. Развитие навыков чтения научной литературы на английском языке,- Київ,- Наукова думка, 2015.
8. Тексти та завдання з дисципліни " Наукова англійська мова" для аспірантів та здобувачів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання/ укл. Н.О. Голівер.- Кривий Ріг, 2018.- 88 с.
9. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для аспирантов и соискателей всех форм обучения / сост. Н.М. Лисица. Л. А. Игнатенко. - Х. : Изд. ХГЗУ, 2014. - 36с.
10. Практичні завдання з граматики навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів 3-5 курсів усіх напрямів підготовки, аспірантів і здобувачів усіх спеціальностей усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2019. - 32 с.
11. Костенко Л.І., Костюк С.С. Словник українсько-англійської термінології з чорної металургії, та загального машинобудування (для студентів, магістрантів та аспірантів за напрямами підготовки 6.050401 «Металургія», 6.050402 «Ливарне виробництво», 6.050503 «Машинобудування» денної та заочної форм навчання). - Кривий Ріг: Видавничий центр КТУ, 2016.
12. Тренувальні вправи, завдання та тести з навчальної дисципліни "Ділова англійська мова" для аспірантів усіх форм навчання/ укл. Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. - Х. :Вид. ХНЕУ, 2018-32 с.
13. Голівер Н.О., Шалацька Г.М. методичні рекомендації з організації самостійної та індивідуальної роботи при вивченні дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для студентів з усіх напрямів підготовки та форм навчання.- Кривий Ріг: Видавничий центр КТУ, 2020.
14. Методичні вказівки з англійської мови на формування навичок читання технічних текстів для студентів за спеціальністю 7.070901 Геодезія. –Кривий Ріг. «Мінерал», 2015.
15. Анісенко С.І. Методичні вказівки з англійської мови, які спрямовані на формування навичок читання технічних текстів для студентів спеціальності 7.070901 Геодезія. Денної форми навчання. – Кривий ріг: Видавничий центр КТУ, 2015. - 54с.
16. Cotton D. International Business Topics / D. Cotton. - Harlow: Addison Wesley Longman Ltd, 2016.- 174 p.
17. McCarthy E. J. Essentials of Marketing / E. J. McCarthy, W. D. Perreault, Jr. Irwin. - Harlow: Longman, 2016. - 556 p.
18. David Bonamy. Technical English Course Book 1. Pearson Longman, 2018.
19. McKenzie I. English for Business Studies / I. McKenzie. - Cambridge University Press,1997.- 164 p.

20. Pretten J. Banking English / J. Pretten. - Harlow : Longman, 2008. – 160 p.

10.2. Література з німецької мови.

1. Колбіна Т.В. Про бізнес німецькою мовою / Колбіна Т.В., Мельніченко Л.В. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2019.-271 с.
2. Лукашова Л.В. Збірник вправ з граматики німецької мови для студентів 1-5 курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. Частина 2 / Лукашова Л.В. , Курінна С.Д. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2017. – 58 с.
3. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft / U. Achilles, D. Klaus, W. Pleines. - DW-CDC-DIHT, 2015. - 187 S.
4. Buhlmann R. Wirtschaftsdeutsch von A-Z. Lehr- und Arbeitsbuch / R. Buhlmann, A. Fearn, E. Leimbacher, - Berlin-Munchen : Langenspiei.dt, 2014. - 190 S.
5. Buscha H. Geschäftskommunikation / H. Buscha, G. Linthout. - Ismaning : Max-Huber- Verlag, 2016.- 159 S.
6. Eismann V. Wirtschaftskommunikation Deutsch / V. Eismann. - Berlin-Munchen-Wien- Zurich-New York : Langenscheidt, 2014. - 185 S.
7. Freyhoff D. Marktwirtschaft. Ринкова економіка: німецько-український навчальний посібник / D. Freyhoff, O. V. Beketova, N. Yzermann. - К.: ВИД УАДУ, 2016. - 156 с.
8. Hering A. Geschäftskommunikation. Деловая переписка и переговоры по телефону / A. Hering, M. Matussek. - Ismaning: Max Hueber Verlag, 2016. - 178 с.
9. Miebs U. Kontakt Deutsch / U. Miebs, L. Vehovirta. - Berlin -Munchen : Langenscheidt, 2018.- 165 S.
10. Von Bergen H.- P., Fritz Chr. u. a. Gro.- und Au.enhandel. - Berlin : Cornelsen Verlag, 2016.- 152 S.

10.3. Література з французької мови.

1. Алексеева Г.К. Русско-французский словарь международных отношений. – М.: Астрель, АСТ Транзиткнига, 2014. - 713 с.
2. Словник-мінімум з французької мови для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання вищих немовних навчальних закладів. укл. Н.П. Задорожня, О.В. Порогікова. –Кривий Ріг. -2018. – 120 с.
3. Коцюба К.С. Оригінальні економічні тексти та завдання на тему «Міжнародна економіка» з курсу «Французька мова» для студентів 1-4 курсів усіх спеціальностей / укл. К.С. Коцюба, Л. П. Метеліна. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2017 - 48 с.
4. Метеліна Л.П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів за темами «Міжнародна економіка», «Складання контракту» навчальної дисципліни «Іноземна мова» для студентів 4,5 курсів усіх спеціальностей усіх форм навчання / Л. П. Метеліна. – Х.: Вид. ХНЕУ 2016. - 45 с.

5. Попова И.Н. Грамматика французского языка / И.Н. Попова, Ж.А. Казакова. - М. : Lingva, 2016.
6. Справочник по грамматике французского языка / сост. Е.С. Коцюба, Л. П. Метеліна. – Х.: Вид. «ИНЖЕК», - 2015, - 174 с.
7. Програма, методичні вказівки і контрольні завдання для студентів-заочників економічних спеціальностей з дисципліни «Французька мова» - укл. Н.П. Задорожня, О.В. Поротікова. - 2014.- 80 с.
8. Broussard D. Economie / D. Broussard, G. Gentil, L. Montillet. - Paris : Hachette, 2017. - 256 p.
9. Charnet C. Redigerun resume, uncompterendu, unesyntese / C. Charnet, J. Robin-Nipi. - Paris : Hachette, 2018. - 95 p.
10. Danilo M. Le fran3ais de la communication professionnelle / M. Danilo, J. -L. Penformis. - Paris : CLE International, 2017. - 305 p.
11. Grevisse M. Grammaire francaise Le Bon usage / M. Grevisse. - Bruxelles : Editions J. Duculot, S. A. Gembloux (Belgique), 2017. - 1228 p.
12. Sanchez Macagno M.- O. Faire des affaires en framais / M.- O. Sanchez Macagno, L. Corano. - Paris : Hachette, 2016. - 160 p.